

Jaarverslag RBL BNO

2016-2017

Inhoud

1. INLEIDING	4
2. ONTWIKKELINGEN	6
2.1. JONGEREN IN EEN KWETSBARE POSITIE DIE GEEN STARTKWALIFICATIE KUNNEN BEHALEN.	6
2.2. BELEIDSPAN 2017-2020 VASTGESTELD	7
2.3. OPLEIDING EN TRAINING MEDEWERKERS RBL BNO	7
2.3.1. <i>Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA)</i>	7
2.4. SAMENVOEGING SCHIJNDEL, SINT-OEDENRODE EN VEGHEL.....	7
2.5. METHODISCHE AANPAK SCHOOLVERZUIM (MAS)	8
2.6. NIEUW REGEERAKKOORD	9
2.7. KLACHTAFHANDELING	9
3. CIJFERS LEER- EN KWALIFICATIEPLICHT	10
3.1. LEER- EN KWALIFICATIEPLICHTIGEN.	10
3.2. VERZUIMMELDINGEN	11
3.2.1. <i>Absoluut verzuim.</i>	12
3.2.2. <i>Relatief verzuim</i>	14
3.2.2.1. <i>Thuiszitters</i>	16
3.2.3. <i>Luxe verzuim</i>	19
3.3. VRIJSTELLING VAN INSCHRIJVING.....	21
3.4. VRIJSTELLING VAN GEREGELD SCHOOLBEZOEK.....	22
3.5. KWETSBARE JONGEREN: DE AANTALLEN	25
4. CIJFERS VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN	27
4.1. LANDELIJK EN REGIONAAL VSV-PROGRAMMA	27
4.2. VSV OP BASIS VAN DUO DEFINITIE	27
4.3. CIJFERS EN KENMERKEN NIEUWE VSV'ERS OP BASIS VAN DUO-DEFINITIE	30
4.4. BEGELEIDING VSV'ERS DOOR HET RBL BNO	31
4.5. RESULTATEN BEGELEIDING.....	31
4.6. INZET EDUCATIEMETER	32
4.7. PREVENTIEF WERKEN EN VERZUIM 18+	32

Voorwoord

Voor u ligt het leerplichtjaarverslag van het schooljaar 2016-2017 van het RBL BNO. Ook dit jaar mogen we weer tevreden zijn over de behaalde resultaten.

Het afgelopen jaar was de aandacht voor thuiszitters onverminderd groot. In samenwerking met de samenwerkingsverbanden voor Passend onderwijs wordt gezocht naar oplossingen om kinderen passend onderwijs te bieden. De inspanningen van het RBL BNO blijven ook het komende schooljaar onverminderd groot om thuiszitten te voorkomen.

In 2017 ging ook de voormalige gemeente Schijndel, als onderdeel van de nieuwe gemeente Meierijstad, over naar het RBL BNO. De overgang van dossiers en informatie verliep soepel. De scholen en ketenpartners in Schijndel werken ondertussen nauw samen met onze medewerkers.

Er is de afgelopen tijd veel geïnvesteerd in het in beeld krijgen van de jongeren in een kwetsbare positie in onze regio. Jongeren op het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs en entree-onderwijs kunnen soms een extra steuntje in de rug gebruiken om een goede stap te zetten richting de arbeidsmarkt. Het RBL BNO heeft samen met scholen en gemeentelijke sociale diensten het afgelopen jaar veel tijd besteed aan het in kaart brengen van deze groep jongeren. Dit heeft er toe geleid dat in onze regio de kennis van de doelgroep is vergroot. Uitstroom overleggen waarbij de afdelingen werk en inkomen van de gemeenten en de school samen overleggen over een geschikte plek voor de jongere hebben er toe geleid dat ketenpartners elkaar beter hebben leren kennen en de mogelijkheden van jongeren beter zijn gaan benutten. Daarnaast bewaakt het RBL BNO op de achtergrond of iedere jongere zonder startkwalificatie een goede plek in de samenleving krijgt. Zodra blijkt dat dit niet het geval is zorgen onze ketenpartners de juiste stappen gaan zetten om de jongere vooruit te helpen.

De jongeren in onze regio zonder startkwalificatie tot 23 jaar zijn dus allemaal in beeld. Daar mogen we met recht trots op zijn!

C.P.W. van Geffen

Voorzitter Algemeen Bestuur RBL BNO

1. Inleiding

In dit jaarverslag is beschreven op welke wijze door het RBL BNO in het schooljaar 2016-2017 invulling is gegeven aan de taken op het terrein van leerplicht en voortijdig schoolverlaten (VSV). In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste ontwikkelingen voor het RBL BNO beschreven. In hoofdstuk 3 staan de cijfers die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht en in hoofdstuk 4 de cijfers met betrekking tot de bestrijding van VSV. De leerplichtwet schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uit brengen aan de gemeenteraad over het in het laatst afgesloten school- of cursusjaar in de gemeente gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en de resultaten daarvan¹. In overleg met de deelnemende gemeenten is besloten dat het leerplichtjaarverslag van het RBL BNO jaarlijks voor 1 december verschijnt en vervolgens ter kennisgeving wordt aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Hierdoor kunnen ook de cijfers van VSV worden meegenomen.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor toezicht en naleving van de leer- en kwalificatieplicht en stelt hiervoor leerplichtambtenaren aan. In de regio Brabant Noordoost wordt deze wettelijke taak uitgevoerd door het RBL BNO. Daarnaast is de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) bij het RBL BNO belegd. Grofweg zijn de wettelijke taken onder te verdelen in 3 onderdelen.

Leerplicht: Alle kinderen en jongeren van 5 tot 16 jaar worden door de leerplichtwet in staat gesteld zich optimaal te ontwikkelen en te ontplooiën door middel van onderwijs. 'Alle' kinderen en jongeren omdat hen deze kans geboden wordt ongeacht afkomst, religie of financiële positie.

Kwalificatieplicht: Wanneer de leerplicht is geëindigd en de jongere nog geen startkwalificatie heeft behaald blijft een jongere verplicht om ingeschreven te staan bij een school of instelling en deze geregeld te bezoeken. Dit noemen we de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere de leeftijd van 18 jaar bereikt of een startkwalificatie heeft behaald.

Het college van Burgemeester en Wethouders is verantwoordelijk voor toezicht en naleving van de leer- en kwalificatieplicht en wijst hiervoor leerplichtambtenaren aan.

---

¹ Artikel 25 Leerplichtwet 1969

Voorkomen voortijdig schoolverlaten en aanpak kwetsbare jongeren: Jongeren kunnen met een startkwalificatie een waardevolle bijdrage leveren op de arbeidsmarkt. De gemeente moet dan ook in nauwe samenwerking met het onderwijs voorkomen dat jongeren voor hun 23ste het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten. Deze taak moet regionaal worden uitgevoerd en wordt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) genoemd en is vastgelegd in verschillende wetten. Voor een deel van de jongeren is het behalen van een startkwalificatie niet haalbaar omdat het hoogst haalbare binnen onderwijs is bereikt. In dat geval is begeleiding naar de arbeidsmarkt het doel.

2. Ontwikkelingen

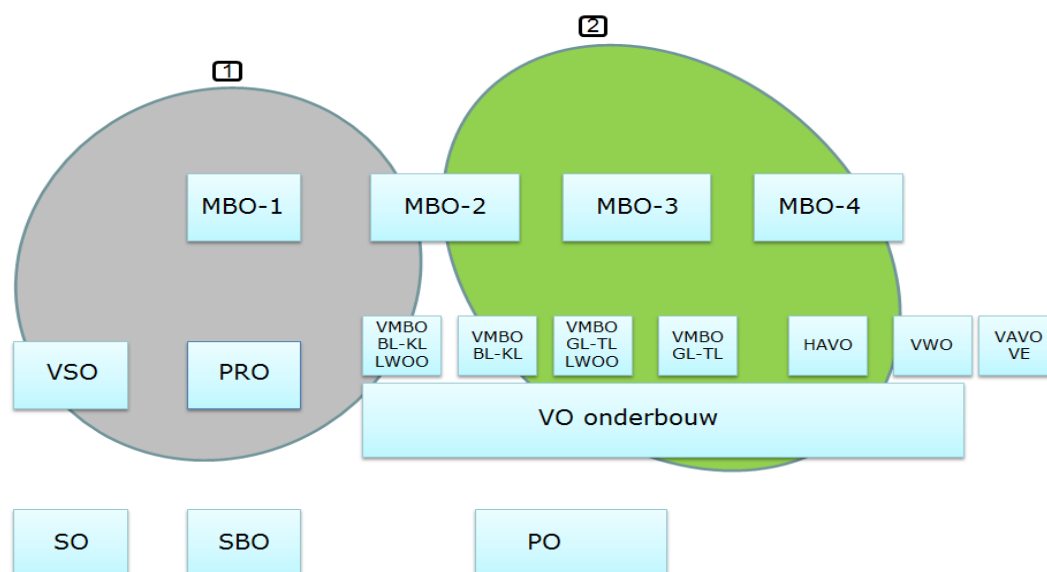
2.1. Jongeren in een kwetsbare positie die geen startkwalificatie kunnen behalen.

Tot 1 augustus 2016 was de belangrijkste taak van het RBL BNO het voorkomen van voortijdig schoolverlaten zonder startkwalificatie. Voor een deel van de jongeren is het behalen van een startkwalificatie echter niet haalbaar, (zie grijze cirkel in figuur 1: vergroting doelgroep met jongeren in kwetsbare positie). Deze jongeren zijn met ingang van augustus 2016 tot de doelgroep van het RBL BNO toegevoegd. Samengevat heeft het RBL BNO vanaf 1 augustus 2016 de taak de groep kwetsbare jongeren in onze regio te monitoren met als doel dat gaten in het netwerk rondom een kwetsbare jongere worden gesignaleerd en betrokken partijen worden opgeroepen deze gaten te dichten voordat een jongere tussen wal en schip belandt.

Omdat het hoogst haalbare binnen onderwijs is bereikt is voor hen begeleiding naar de arbeidsmarkt het doel. Hierin is goede samenwerking tussen gemeenten, werkgevers en het onderwijs essentieel. Om meer beeld te krijgen bij de grootte van de groep kwetsbare jongeren in onze regio, welke onderwijsvormen zij volgen of hebben gevolgd en wat hun bestemming is na het onderwijs voegen we in de komende jaren een aantal nieuwe tabellen toe aan dit jaarverslag (zie hiervoor paragraaf 3.5).

Figuur 1: Vergroting doelgroep met jongeren in kwetsbare positie

1: Groepen in een kwetsbare positie – 2: VSV-doelgroep, minimaal Startkwalificatie blijft doel

2.2 Beleidsplan 2017-2020 vastgesteld

In het voorjaar van 2017 is in alle raden het beleidsplan van het RBL BNO voor de komende jaren vastgesteld. Al jaren is het aantal voortijdig schoolverlaters bij de scholen in onze regio en de deelnemende gemeenten aan het RBL BNO laag. De aanpak waarbij leerplichtambtenaren en RMC-trajectbegeleiders zijn gekoppeld aan scholen en met name het onderwijs is aangesproken op hun verzuimbeleid heeft zijn vruchten afgeworpen en wordt dan ook voortgezet.

Het streven om de regio te zijn met het laagste percentage voortijdig schoolverlaters in Nederland is realistisch en blijft bestaan en is uitgebreid met:

- In onze regio zit geen enkel leerplichtig kind langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg;
- In onze regio komt geen kwetsbare jongere (16-23) tussen wal en schip: Alle jongeren die niet in staat zijn om een startkwalificatie te behalen zijn in beeld en hebben een duurzame werkplek, passende dagbesteding of volgen een traject naar werk of zorg.

Een ambitieuze doelstelling waar het RBL BNO een belangrijke bijdrage aan gaat leveren. Maar tegelijk een doelstelling die alleen behaald kan worden in nauwe samenwerking met onze ketenpartners.

2.3 Opleiding en training medewerkers RBL BNO

2.3.1. Permanent her- en bijscholen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA)

Alle leerplichtambtenaren van het RBL BNO beschikken sinds het schooljaar 2013-2014 over een BOA bevoegdheid in het domein: "onderwijs". Om deze bevoegdheid te behouden zijn de leerplichtambtenaren verplicht om zich permanent te laten her- en bijscholen. Een goede zaak omdat op deze wijze de kennis en vaardigheden van de leerplichtambtenaren van een goed niveau blijven en dit door middel van een examen ook objectief kan worden vastgesteld. Het RBL BNO realiseert deze opleidingen zoveel als mogelijk "in company" en nodigt hierbij leerplichtambtenaren uit andere regio's uit, waardoor er aanzienlijk op de opleidingskosten is en wordt bespaard.

2.4 Samenvoeging Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel

De toen nog afzonderlijke gemeenteraden besloten nog voor de fusie dat Meierijstad per 1 januari 2017 aan zou sluiten bij het RBL BNO. In dit leerplichtjaarverslag zijn de cijfers van de gehele gemeente Meierijstad opgenomen van het hele schooljaar. Deels vielen de werkzaamheden behorend

bij deze cijfers dus niet onder onze verantwoordelijkheid. De overgang van werkzaamheden van het RBL Sint Michielsgestel, waaronder Schijndel tot 1 januari 2017 viel, verliep soepel. Dit komt mede doordat we in hetzelfde registratiesysteem werkten en er al langer nauwe contacten tussen de twee RBL's zijn waardoor werkwijze en registratie deels overeenkwam.

2.5 Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat snel stappen worden gezet om (langdurige) schooluitval te voorkomen. Een methodische aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij. De Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) beschrijft in een stappenplan vier routes bij meldingen van ongeoorloofd verzuim: vrijwillige jeugdhulp, Halt- straf, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader. Bij verzuim met achterliggende problematiek staat de inzet van jeugdhulp voorop.

De MAS komt in de plaats van de Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim (SAS). De MAS is ontwikkeld door Ingrado (landelijke vereniging voor leerplicht en RMC), HALT, Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. Kern van de aanpak is het volgende:

- Terug- of toeleiding naar een passend onderwijs programma is het doel
- Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop
- Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim
- De aanpak is licht waar het kan en zwaarder waar het moet, maatwerk dus

Deze werkwijze is voor onze leerplichtambtenaren geen grote verandering aangezien bij ons handelen altijd de zorg eerste prioriteit heeft. Handhaving is altijd het uiterste middel als zorg geen oplossing heeft kunnen bieden.

In het kader van haar opleiding tot leerplichtambtenaar heeft een van onze medewerkers een implementatieplan voor de MAS opgesteld. De implementatie vindt plaats in schooljaar 2017-2018. Bij deze implementatie worden ook de ketenpartners betrokken. Zo is in december 2017 een bijeenkomst georganiseerd waarbij HALT, Basisteams Jeugd en Gezin uit de regio, OM, samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, Raad voor de Kinderbescherming en jeugdbescherming aanwezig zijn. Naast informatie over de MAS is er gesproken over privacyaspecten bij het delen van informatie tussen onze organisaties.

2.6 Nieuw regeerakkoord

In oktober 2017 is het kabinet Rutte III aangetreden. In het regeerakkoord worden ook voor leerplicht nieuwe maatregelen aangekondigd: *“Het kabinet heeft het voornemen om de kwalificatieplicht te verhogen naar 21 jaar. Er worden pilots uitgevoerd in de grote steden.”*

Het RBL BNO zal deze ontwikkeling in de gaten houden. Zeker ook in het licht van het advies van de Raad van State uit 2006 dat een verlenging van de kwalificatieplicht ingaat tegen de grondwet en het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). In 2013 kwam het ministerie van onderwijs dan ook tot de conclusie dat een verlenging van de kwalificatieplicht juridisch niet haalbaar is. Destijds werd nadrukkelijk vermeld dat ook een pilot in enkele gemeenten niet mogelijk is. Mocht blijken dat in de komende kabinetsperiode toch pilots gestart worden dan zullen we de resultaten hiervan volgen en delen met het bestuur van het RBL BNO.

2.7 Klachtafhandeling

Het RBL BNO ontving dit jaar één klacht. Deze klacht is bij een interne procedure en bij de ombudscommissie ongegrond verklaard.

3. Cijfers leer- en kwalificatieplicht

In dit hoofdstuk worden de cijfers gepresenteerd die betrekking hebben op de leer- en kwalificatieplicht. Er wordt gekeken naar het aantal leer- en kwalificatieplichtigen, het verzuim en de vrijstellingen. Cijfers met betrekking tot de RMC-functie worden gepresenteerd in hoofdstuk 4.

3.1 Leer- en kwalificatieplichtigen.

In de regio Brabant Noordoost zijn in oktober 2017 52718² leer- en kwalificatieplichtigen (zie tabel 1). Sinds 2013 daalt het aantal leer- en kwalificatieplichtigen met ongeveer 1000 leerlingen per jaar. Op basis van Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) prognoses en informatie uit onze eigen leerplichtadministratie verwacht het RBL BNO dat leerlingenaantallen ook in de komende jaren zullen dalen. Het afgelopen jaar was er een eenmalige stijging door de toevoeging van Schijndel aan het werkgebied van het RBL BNO. Bij de invulling van vacature ruimte is en wordt rekening gehouden met de meerjarige dalende trend van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen.

Tabel 1: leer en kwalificatieplichtigen

Gemeente	Oktober 2014	Oktober 2015	Oktober 2016	Oktober 2017	Verschil t.o.v. 2016
Bernheze	5120	4992	4926	4793	-133
Boekel	1788	1761	1709	1690	-19
Boxmeer	4473	4379	4275	4124	-151
Cuijk	3763	3703	3636	3536	-100
Grave	1906	1875	1800	1846	46
Landerd	2478	2414	2366	2345	-21
Meierijstad	8891*	8746*	8630*	11989	3359
Mill en Sint Hubert	1675	1676	1630	1564	-66
Oss	14789**	13486	13178	13010	-168
Sint Anthonis	1901	1833	1723	1655	-68
Uden	6329	6258	6175	6166	-9
Totaal	53113	51123	50048	52718	2670

* in 2014-2015-2016 exclusief Schijndel

** Inclusief Maasdonk.

² Peildatum oktober 2017 op basis van gegevens uit JVS.

3.2 Verzuimmeldingen

We onderscheiden drie categorieën van verzuim met elk hun eigen definitie en wijze van afhandeling:

Meldingen van absoluut verzuim

Absoluut verzuim houdt in dat de leerplichtige niet staat ingeschreven op een school of bij een onderwijsinstelling en dus geen onderwijs volgt. De ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor aanmelding van hun leerplichtige kind bij een school of onderwijsinstelling.

Meldingen van relatief verzuim

Relatief verzuim houdt in dat leer- en kwalificatieplichtige leerlingen de school of instelling waar zij staan ingeschreven niet geregeld bezoeken. Het grote verschil met absoluut verzuim is dat bij deze categorie van verzuimmeldingen leerlingen wel staan ingeschreven op een school of instelling. De ouders/verzorgers en, indien het verzuim van een leer- of kwalificatieplichtige van 12 jaar of ouder betreft, ook de leerling zelf zijn verantwoordelijk voor geregeld schoolbezoek.

Meldingen van luxe verzuim

Luxe verzuim is een vorm van relatief verzuim waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school (bij tien schooldagen of minder) dan wel zonder toestemming van de leerplichtambtenaar (bij elf dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd, waarbij het eigen belang (vaak ten behoeve van een vakantie) van ouder(s)/verzorger(s) of jongere prevaleert op dat van het schoolbezoek³.

In de volgende paragrafen wordt het aantal verzuimmeldingen in het schooljaar 2016-2017 per categorie getoond. Vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop deze meldingen zijn afgehandeld.

---

³ Definitie uit de handleiding strafrechtelijke aanpak schoolverzuim

3.2.1 Absoluut verzuim.

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 326 meldingen van absoluut verzuim (zie tabel 2 en tabel 3 voor een nadere specificering van de afhandeling).

Vaak start een onderzoek naar absoluut verzuim na vestiging en inschrijving van een leerplichtige in de gemeentelijke basisadministratie (BRP). Door de toename van het aantal statushouders die zich afgelopen schooljaar vestigden in de RBL-gemeenten lag een stijging van het aantal onderzoeken naar absoluut verzuim in de lijn van de verwachting. Dit is echter vooralsnog niet af te leiden uit het aantal onderzoeken naar absoluut verzuim. Het aantal onderzoeken is regionaal licht gestegen maar door de toevoeging van Schijndel (als onderdeel van de gemeente Meierijstad) lag een kleine stijging in lijn met de verwachting. In dit verband is het goed om op te merken dat het RBL BNO op iedere melding van absoluut verzuim proactief handelt en direct een onderzoek inzet maar dat tijdens het uitvoeren van dit onderzoek vaak blijkt dat administratieve oorzaken ten grondslag liggen aan het absoluut verzuim en er vaak geen sprake is van een thuiszittende leerling in afwachting van een onderwijsplek. Het RBL BNO gaat er bij deze aanpak van uit dat indien er wel sprake is van thuiszittende leerlingen er direct actie moet worden ondernomen.

Tabel 2: meldingen absoluut verzuim

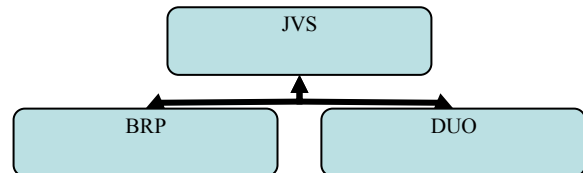
Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Bernheze	20	26	21	18	-3
Boekel	12	10	5	1	-4
Boxmeer	23	57	28	34	6
Cuijk	22	30	18	27	9
Grave	70	49	27	17	-10
Landerd	23	11	15	19	4
Maasdonk ⁴	10	2	-	-	-
Meierijstad ⁵	61*	53*	40*	60	20
Mill en Sint Hubert	8	10	3	12	9
Oss	86	92	117	99	-18
Sint Anthonis	13	13	8	8	0
Uden	37	35	34	31	-3
Totaal	385	388	316	326	10

⁴ Maasdonk is per 2015 opgeheven en opgesplitst in Oss en 's-Hertogenbosch

⁵ Aantallen van Sint Oedenrode en Veghel samengevoegd. Per 2016-2017 inclusief Schijndel

Hoe komt een melding van absoluut verzuim tot stand?

In de BRP staan alle leer- en kwalificatieplichtigen ingeschreven. Bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) zijn alle inschrijvingen op door het Rijk bekostigd onderwijs bekend. Het leerlingvolgsysteem van het RBL BNO (JVS) is

gekoppeld met de BRP en de DUO en vergelijkt beide bestanden. Wanneer een leer- of kwalificatieplichtige niet staat ingeschreven, volgt er een melding van absoluut verzuim in JVS.

Afhandeling van een melding van absoluut verzuim (zie tabel 3)

Afhankelijk van de achtergronden van het absoluut verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Administratief 69%--> veelal berust een melding van absoluut verzuim op een administratieve onvolkomenheid en blijkt er na nader onderzoek door de administratie geen sprake te zijn van verzuim. De administratief medewerker kan deze zaken zelf afdoen in contact met DUO, de afdeling burgerzaken van de betreffende gemeente, de school en soms ouders.

Actieve bemiddeling 31%--> iets minder dan een derde van de meldingen wordt door middel van actieve bemiddeling door een leerplichtambtenaar beëindigd. Achter het absoluut verzuim kan een diversiteit aan problemen bij leerling en/of gezin schuilen en/of de mogelijkheid dat scholen een leerling niet willen plaatsen. De leerplichtambtenaar kan er in een dergelijke situatie voor kiezen om het verzuim vooralsnog niet af te doen met een proces-verbaal. Voorwaarde is dat ouders meewerken aan een oplossing en zorgen voor een schoolinschrijving.

Proces-verbaal 0%--> Wanneer blijkt dat ouders weigeren mee te werken aan opheffing van het verzuim, kan de leerplichtambtenaar proces-verbaal opmaken. Deze vorm van afdoening is bij absoluut verzuim slechts een enkele keer noodzakelijk.

Tabel 3: specificering van de afhandeling van absoluut verzuim

Schooljaar	Administratief	Actieve bemiddeling	Proces Verbaal	Totaal
2016-2017	224(69%)	102(31%)	0(0%)	326
2015-2016	200(63%)	115(37%)	1(0%)	316
2014-2015	279(72%)	109(28%)	0(0%)	388
2013-2014	244(63%)	139(36%)	2(1%)	385

3.2.2 Relatief verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 1502 meldingen van relatief verzuim (zie tabel 4 en tabel 5 voor een nadere specificering van de afhandeling). Het RBL BNO heeft in de afgelopen jaren structureel ingezet op preventie en het onderwijs aangesproken op haar verantwoordelijkheden ten aanzien van het voorkomen van verzuim en uitval. Streven en het hogere doel achter deze aanpak is dat het onderwijs en ouders zelf voldoende inzet plegen om verzuim in een vroegtijdig stadium aan te pakken en zo uitval te voorkomen voordat leerplicht wordt ingeschakeld. Het aantal meldingen beweegt zich al enkele jaren rond de 1450 meldingen en lijkt stabiel te blijven. De stijging van het aantal verzuimmeldingen komt nu door het toevoegen van Schijndel aan het werkgebied van het RBL BNO.

Tabel 4: meldingen van relatief verzuim

Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Bernheze	111	101	116	101	-15
Boekel	10	22	21	11	-10
Boxmeer	91	73	86	81	-5
Cuijk	143	137	148	105	-43
Grave	66	66	94	90	-4
Landerd	43	34	38	48	10
Maasdonk*	44	5	-	-	-
Meerijstad**	239	229	256	300	44
Mill en Sint Hubert	30	45	36	45	9
Oss	568	523	510	519	9
Sint Anthonis	26	24	21	32	11
Uden	141	144	167	170	3
Totaal	1512	1403	1493	1502	9

*Maasdonk is per 2015 opgeheven en opgesplitst in Oss en 's-Hertogenbosch

**Aantallen van Sint Oedenrode en Veghel samengevoegd. Per 2016-2017 inclusief Schijndel

Het RBL BNO vindt een daling of stijging van het aantal verzuimmeldingen geen doel op zich. Dit zou onverstandig beleid zijn en getuigen van kortzichtigheid. Ter illustratie: een school die minder meldt is niet per definitie een school waarop minder leerlingen verzuimen, het kan ook het gevolg zijn van falend verzuimbeleid. En juist wanneer een school werk maakt van de aanpak van ziekteverzuim zal dit waarschijnlijk leiden tot een toename van het aantal meldingen. Het aantal relatief verzuimmeldingen op een school is voor het RBL BNO wel een waardevolle indicator maar de waarde

moet in de volledige context worden gezien en gewogen. Juist om deze reden is iedere leerplichtambtenaar nauw verbonden met de zorgstructuur op een school.

Wanneer een school ondanks haar inspanningen het verzuim niet snel kan stoppen moet leerplicht onmiddellijk worden ingezet om erger te voorkomen. Het RBL BNO toetst bij het oppakken van een verzuimmelding altijd of de school de juiste stappen heeft gezet om het verzuim te stoppen en geeft een terugkoppeling aan de school wanneer dit niet is gedaan. Door het regelmatig uitvoeren van schoolcontroles stelt het RBL BNO vast of het onderwijs adequaat uitvoering geeft aan hun verzuimbeleid en hierdoor bijdraagt aan het zoveel als mogelijk voorkomen van ongeoorloofd schoolverzuim.

Afhandeling van een melding van relatief verzuim (zie tabel 5)

Afhankelijk van de achtergronden van het relatief verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Waarschuwing of overige afdoeningen 95%--> Door preventief te werken en al in een vroeg stadium een interventie te plegen kan veel van het verzuim worden afgedaan met een gesprek eventueel gevolgd door een schriftelijke waarschuwing. Ook bij een vroege interventie vanuit leerplicht om het verzuim te stoppen blijft het onderwijs verantwoordelijk om ook zelf tegen het verzuim op te treden. Leerplicht werkt hier dus nauw samen met het onderwijs en de leerplichtwet dient voor het onderwijs als stok achter de deur.

Halt 1%--> Wanneer er geen sprake is van achterliggende problematiek en het optreden van school en een waarschuwing van leerplicht niet leidt tot geregeld schoolbezoek wordt door de leerplichtambtenaar een Halt straf opgelegd.

Proces verbaal 4%--> Wanneer sprake is van schoolverzuim in combinatie met achterliggende problematiek of wanneer interventies zoals doorverwijzing naar hulpverlening of het opleggen van Halt straf niet leidt tot het stoppen van het schoolverzuim maakt de leerplichtambtenaar Proces Verbaal op.

Parallel aan bovenstaande wijzen van afhandeling kan de leerplichtambtenaar verwijzen naar de basisteams of andere hulpverlenende instanties. Bemiddeling naar een alternatief traject in samenwerking met het onderwijs behoort ook tot de mogelijkheden. Uit onderstaand overzicht van de afhandelingen van relatief verzuim blijkt dat er een daling is van het aantal keren dat HALT moet worden opgelegd of dat Proces-Verbaal moet worden opgemaakt. Dit is in lijn met de nieuwe Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) waarin meer aandacht voor zorg en inzet van (jeugd)hulp wordt gevraagd (zie ook paragraaf 2.5)

Tabel 5: specificering van de afhandeling van relatief verzuim

Schooljaar	Waarschuwing of overige afdoening	Halt	Proces Verbaal	Totaal
2016-2017	1420(95%)	21(1%)	61(4%)	1502
2015-2016	1365(91%)	38(3%)	90(6%)	1493
2014-2015	1263(90%)	56(4%)	84(6%)	1403
2013-2014	1392(92%)	45(3%)	75(5%)	1512

3.2.2.1 Thuiszitters

Wanneer het relatief verzuim langer duurt dan 4 weken aaneengesloten spreken we van een thuiszitter. In tabel 6 is een overzicht van het aantal thuiszitters per gemeente gegeven.

Leerplichtambtenaren binnen het RBL BNO geven altijd prioriteit aan het zo snel als mogelijk stoppen van het schoolverzuim. Uitgangspunt hierbij is dat iedere dag er één te veel is, de definitie van thuiszitters (4 weken verzuim) is hierbij dus niet leidend. Ondanks diverse onderwijsopvangmogelijkheden en bijvoorbeeld de inzet van een onderwijsconsulent of het wijkteam blijken oplossingen niet altijd direct voorhanden of is nader onderzoek noodzakelijk om tot een duurzame oplossing te komen. Om het verzuim te stoppen en in de toekomst te voorkomen worden scholen door leerplicht aangesproken op hun zorgplicht en is er structureel overleg met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

In ons beleidskader 2017-2020 hebben we ons tot doel gesteld dat in 2020 geen enkel leerplichtig kind langer dan 3 maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Dat is een ambitieus streven maar in het belang van onze kinderen kan en mag er geen ander doel zijn. Uit onderstaande cijfers blijkt dat, ondanks de groei van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen, het aantal thuiszitters is gedaald. Zorgelijk is wel dat het overgrote deel van de thuiszittende leerlingen

langer dan 3 maanden thuis zit. Vanzelfsprekend blijft deze groep kinderen onze voortdurende aandacht hebben. In overleg met de acht samenwerkingsverbanden passend onderwijs van onze regio blijven we werken aan het verminderen van het aantal thuiszitters en de duur van het thuiszitten. In het afgelopen jaar hebben we daarom signalen over wachtlijsten en het uitblijven van een zorgmelding door de hulpverlening onder de aandacht gebracht bij de verantwoordelijke beleidsambtenaren. Naar aanleiding van deze signalen zijn ook acties ondernomen. We verwachten dat we daar in het komende schooljaar de positieve signalen van terug zullen zien.

Tabel 6 laat het aantal thuiszitters zien dat er in het schooljaar 2016-2017 ondanks een stijging van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen een afname is van het aantal thuiszitters. Tabel 7 geeft vervolgens meer detailinformatie over de afhandeling.

Tabel 6: Thuiszitters per gemeente

Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Bernheze	4	4	6	1	-5
Boekel	4	0	0	0	0
Boxmeer	4	4	2	1	-1
Cuijk	3	1	8	3	-5
Grave	1	2	4	3	-1
Landerd	0	0	1	1	0
Meerijstad	9	16	21	23	2
Mill en Sint Hubert	0	1	1	2	1
Oss	19	13	19	18	-1
Sint Anthonis	1	0	0	1	1
Uden	6	2	5	3	-2
Totaal	51	43	67	56	-11

Tabel 7: Detailinformatie thuiszitters

Gemeente	Aantal thuiszitters 2016-2017	langer dan 3 maanden	Verhuisd en 18 jaar geworden	opgelost	Aantal thuiszitters bij einde schooljaar
Bernheze	1	1	0	1	0
Boekel	0	0	0	0	0
Boxmeer	1	1	1	0	0
Cuijk	3	2	1	1	1
Grave	3	2	2	0	1
Landerd	1	0	0	0	1
Meierijstad**	23	16	9	6	8
Mill en Sint Hubert	2	2	1	0	1
Oss	18	13	6	11	1
Sint Anthonis	1	0	0	1	0
Uden	3	3	2	1	0
Totaal	56	40	22	21	13

**Aantallen van Sint Oedenrode en Veghel samengevoegd. Per 2016-2017 inclusief Schijndel

Niet zelden blijkt bij een situatie van thuiszitten uiteindelijk dat er sprake is van psychosociale problematiek (ziekte). Zoals ook in het vorig jaarverslag benoemd juicht RBL BNO om deze reden vroegtijdige inzet van een jeugdarts toe. Daarnaast is het aannemelijk dat door het vroegtijdig inzetten van de jeugdarts meer ongeoorloofd verzuim zichtbaar wordt bij onderwijs en leerplicht. Wanneer na onderzoek van de jeugdarts namelijk blijkt dat er geen sprake is van verminderde belastbaarheid kan het verzuim niet langer worden weggeschreven als geoorloofd verzuim. Thuiszitten in verband met ongeoorloofd verzuim wordt hierdoor beter en sneller zichtbaar.

3.2.3 Luxe verzuim

Het RBL BNO onderzocht dit schooljaar 112 meldingen van luxe verzuim (zie tabel 8 en 9 voor een nadere specificering van de afhandeling).

Tabel 8: meldingen van luxe verzuim

Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	
Bernheze	5	12	5	5	0
Boekel	0	2	2	0	-2
Boxmeer	3	6	8	6	-2
Cuijk	4	6	13	2	-11
Grave	6	9	5	8	3
Landerd	3	5	5	4	-1
Maasdonk*	3	0	-	-	-
Meerijstad**	13	35	24	33	9
Mill en Sint Hubert	3	2	4	0	-4
Oss	33	48	42	39	-3
Sint Anthonis	1	2	4	0	-4
Uden	16	8	12	15	3
Totaal	90	135	124	112	-12

*Maasdonk is per 2015 opgeheven en opgesplitst in Oss en 's-Hertogenbosch

**Aantallen van Sint Oedenrode en Veghel samengevoegd. Per 2016-2017 inclusief Schijndel

Afhandeling van een melding van luxe verzuim (zie tabel 9)

Afhankelijk van de achtergronden van het luxe verzuim wordt de melding als volgt afgehandeld:

Niet verwijtbaar 38% → Aangezien bij luxe verzuim een school ook ziekteverzuim meldt op de dag voorafgaand aan de vakantie komt het regelmatig voor dat meldingen bij nader inzien niet verwijtbaar zijn. Met andere woorden, de leerling was wel afwezig op de dag voor of na een vakantie maar had hiervoor een geldige reden of verklaring.

Waarschuwing 28% → Luxe verzuim wordt, indien de school dit vooraf duidelijk heeft gecommuniceerd, afgedaan met een proces verbaal. Wanneer de school dit niet duidelijk heeft gecommuniceerd en het verzuim niet langer dan 1 schooldag is, wordt het verzuim afgedaan met een waarschuwing. Dit is een wijziging ten opzichte van eerdere jaren. Het Openbaar Ministerie stelt dat voordat een Proces-Verbaal opgemaakt kan worden voor 1 schooldag luxe verzuim er een waarschuwing aan ouders gegeven moet zijn door school of leerplicht.

Proces verbaal 34%--> Het luxe verzuim wordt door leerplicht afgedaan met een proces verbaal en het Openbaar Ministerie legt een boete op.

Tabel 9: specificering van de afhandeling van luxe verzuim

Schooljaar	Niet verwijtbaar	Waarschuwing	Proces verbaal	Totaal
2016-2017	42(38%)	32(28%)	38(34%)	112
2015-2016	60(48%)	32(26%)	32(26%)	124
2014-2015	47(35%)	16(12%)	72(53%)	135
2013-2014	30(33%)	16(18%)	44(49%)	90

3.3 Vrijstelling van inschrijving

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 185 verzoeken om vrijstelling van inschrijving (zie tabel 10 en tabel 11 voor een nadere specificering van afhandeling). Wanneer vrijstelling van inschrijving wordt verleend, is de ouder of verzorger ontheven van de verplichting om een jongere in te schrijven als leerling of deelnemer bij een school of instelling.

Tabel 10: verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Bernheze	6	15	10	10	0
Boekel	5	4	5	6	1
Boxmeer	10	11	16	17	1
Cuijk	18	4	14	19	5
Grave	12	7	10	10	0
Landerd	16	7	19	5	-14
Maasdonk	5	2			
Meerijstad	29	20	28	43	15
Mill en Sint Hubert	4	5	2	4	2
Oss	67	52	70	58	-12
Sint Anthonis	7	7	4	2	-2
Uden	23	16	16	11	-5
Totaal	202	150	194	185	-9

Tabel 11: specificering van de afhandeling van verzoeken om vrijstelling van inschrijving

Schooljaar	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Toekenning artikel 3a/3b	1	4	1	0	-1
Toekenning artikel 5 sub a	32	32	37	34	-3
Toekenning artikel 5 sub b	2	1	6	7	1
Toekenning artikel 5 sub c	68	36	58	61	3
Toekenning artikel 5a	0	1	0	0	0
Toekenning artikel 15	10	11	6	7	1
Gedogen	53	53	63	54	-9
Ingetrokken	30	8	14	16	2
Afgewezen	6	4	9	6	-3
Totaal	202	150	194	185	-9

Vrijstelling van inschrijving is van toepassing wanneer:

- **Artikel 3a/3b**→ bij bijzondere omstandigheden kan aan 14 of 15 jarigen worden toegestaan dat aangepast onderwijs wordt gevolgd. Daarnaast bestaat er bij bijzondere omstandigheden de mogelijkheid om 15 jarigen toestemming te verlenen onderwijs te volgen aan een MBO-instelling
- **Artikel 5 sub a**→ de jongere op lichamelijke of psychologische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten. Deze vrijstelling ontstaat van rechtswege wanneer ouders/verzorgers een verklaring van de aangewezen GGD jeugdarts kunnen overleggen
- **Artikel 5 sub b**→ de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben.
- **Artikel 5 sub c**→ de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt..
- **Artikel 5a**→ de ouders of verzorgers een trekkend bestaan leiden, waarbij de jongere hen vergezelt. De leeftijd van de jongere en de bereikbaarheid van scholen worden hierbij meegewogen.
- **Artikel 15**→ bij bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling worden gegeven aan kwalificatieplichtigen, indien wordt aangetoond dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.
- **Gedogen**→ Er zijn situaties waarbij geen wettelijke grond voor vrijstelling mogelijk is maar waarbij de leerplichtambtenaar wel gebruik maakt van zijn discretionaire bevoegdheid om niet te handhaven. Gedogen wordt veelal toegepast bij kwalificatieplichtigen die na een verkeerde studiekeus op het MBO niet langer het volledige onderwijsprogramma volgen en deels werken)

3.4 Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Het RBL BNO behandelde dit schooljaar 10 verzoeken om vrijstelling van geregeld schoolbezoek (zie tabel 12 en tabel 13 voor een nadere specificering van de afhandeling). Nadat het aantal vrijstellingsverzoeken van geregeld schoolbezoek licht was gestegen in de jaren 2013-2015 is het dit jaar verder gedaald. De bevoegdheid om te beslissen over vrijstelling van schoolbezoek ligt in bijna alle gevallen bij het hoofd van de school. Alleen een verzoek om verlof op grond van gewichtige omstandigheden voor een periode van meer dan 10 dagen wordt door het RBL BNO afgehandeld en om die reden opgenomen in dit jaarverslag. Wanneer vrijstelling van geregeld schoolbezoek wordt verleend is de ouder of verzorger ontheven van de verplichting om te zorgen dat de jongere de school waarop hij staat ingeschreven, geregeld bezoekt. Het RBL BNO controleert en adviseert het onderwijs door middel van een verlofprotocol, adviesgesprekken en schoolcontroles.

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek is van toepassing wanneer:

- de school onderscheidenlijk de instelling is gesloten of het onderwijs is geschorst;
- bij of op grond van algemeen verbindende voorschriften het bezoeken van de school onderscheidenlijk de instelling is verboden.
- de jongere bij wijze van tuchtmaatregel tijdelijk de toegang tot de school onderscheidenlijk instelling is ontzegd.
- de jongere wegens ziekte verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- de jongere wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging verhinderd is de school of instelling te bezoeken.
- de jongere vanwege de specifieke aard van het beroep van de ouders/verzorgers slechts buiten de schoolvakanties met hen op vakantie kan gaan.
- de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk instelling te bezoeken.
- De jongere die nog niet de leeftijd van zes jaar heeft bereikt, voor ten hoogste vijf uren per week vrijgesteld van de verplichting tot geregeld schoolbezoek.

Tabel 12: verzoeken vrijstelling van geregeld schoolbezoek

Gemeente	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Bernheze	4	2	2	0	-2
Boekel	0	0	0	0	0
Boxmeer	5	1	0	0	0
Cuijk	0	0	0	0	0
Grave	0	0	0	1	1
Landerd	0	0	1	1	0
Maasdonk	0	-	-	-	-
Meerijstad	3	9	0	1	1
Mill en Sint Hubert	0	0	0	0	0
Oss	5	6	8	7	-1
Sint Anthonis	0	0	1	0	-1
Uden	1	5	0	0	0
Totaal	18	23	12	10	-2

Tabel 13: specificering van afhandeling van verzoeken vrijstelling geregeld schoolbezoek

Schooljaar	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	Vershil
Verlof toegekend	4	4	6	1	-5
Afgewezen of ingetrokken	14	19	6	9	3
Totaal	18	23	12	10	-2

3.5 Kwetsbare jongeren: de aantallen

Om meer beeld te krijgen bij de grootte van de groep kwetsbare jongeren in onze regio, welke onderwijsvormen zij volgen of hebben gevolgd en wat hun bestemming is na het onderwijs voegen we vanaf dit jaar een aantal nieuwe tabellen toe aan dit jaarverslag.

In tabel 14 staan de jongeren van 12-23 die op 27 december 2017 staan ingeschreven op het PRO, VSO of Entree. Dit geeft een beeld van de populatie jongeren in een kwetsbare positie per gemeente die nog niet de overstap naar de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs hebben gemaakt. In onze regio werken gemeenten en het onderwijs nauw samen om al in het laatste jaar van het onderwijs voor te sorteren op een overstap naar de arbeidsmarkt.

Tabel 14: jongeren van 12-23 met een inschrijving op Pro, VSO of Entree

Gemeente	Oktober 2017
Bernheze	131
Boekel	34
Boxmeer	116
Cuijk	98
Grave	47
Landerd	55
Meerijstad	464
Mill en Sint Hubert	33
Oss	498
Sint Anthonis	36
Uden	248
Totaal	1760

In tabel 15 staan de jongeren van 16-23 zonder startkwalificatie en schoolinschrijving op 27 december 2017 en in het verleden een inschrijving hadden op het PRO, VSO of Entree naar hun inkomenssituatie op 27 december 2017. Het merendeel van de jongeren beschikt over een inkomen uit werk of uitkering. Het deel dat niet over een inkomen uit uitkering of inkomen beschikt is in beeld bij het RBL BNO die bekijkt of dienstverlening van het domein zorg of inkomen noodzakelijk en gewenst is.

Tabel 15: schoolverlaters van PRO, VSO, Entree van 16-23 zonder startkwalificatie naar inkomenssituatie

Gemeente	Inkomen uit werk > €300	Inkomen uit werk < €300	Uitkering UWV/GSD of pensioen	WAJONG-uitkering	Geen gegevens SUWI	Eindtotaal
Bernheze	21	1	7	22	6	57
Boekel	9	1	1	8	0	19
Boxmeer	20	1	7	30	4	62
Cuijk	14	3	12	20	6	55
Grave	9		2	8	2	21
Landerd	11	1	2	15	1	30
Meierijstad	88	5	18	49	14	174
Mill en Sint Hubert	6	1	1	9	1	18
Oss	109	7	37	107	36	296
Sint Anthonis	10		2	8	2	22
Uden	24	5	12	29	13	83
Totaal	321	25	101	305	85	837

4. Cijfers voortijdig schoolverlaten

De inspanningen van het RBL BNO zijn gericht op het voorkomen van Voortijdig schoolverlaten (VSV). Wanneer jongeren toch het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie registreert het RBL BNO deze jongeren, benadert hen en probeert de jongeren via een passend traject (onderwijs, baan of een combinatie daarvan) alsnog te begeleiden naar een startkwalificatie.

In dit hoofdstuk worden de cijfers ten aanzien van VSV getoond. Om een goed beeld te krijgen is gebruik gemaakt van de cijfers van DUO en de cijfers van het RBL BNO.

4.1 Landelijk en regionaal VSV-programma

Het aantal nieuwe VSV'ers is sinds 2009 in het landelijk gedaald tot 22948 (dit is 1,7% van de onderwijsdeelnemers). Streven van het ministerie van het Onderwijs is om het aantal VSV'ers in 2020 verder terug te dringen naar 20.000.

Iedere RMC-regio heeft hiertoe regionale programma's opgesteld waarin acties worden geformuleerd om regionaal het aantal VSV'ers verder terug te dringen. In onze regio is het programma vastgesteld door de regionale stuurgroep VSV en kwetsbare jongeren. De voorzitter van het Algemeen Bestuur en het afdelingshoofd van het RBL BNO zijn lid van deze stuurgroep waarin verder de wethouder van 's-Hertogenbosch, de onderwijsbestuurders van het MBO en VO, de accountmanager van het ministerie van onderwijs, de RMC-coördinator en de programmamanager VSV van het Kw1C participeren. De monitoring van de plannen ligt bij deze partners.

Voor onze regio blijft er inzet plaatsvinden op het monitoren van de jongeren vanaf het behalen van hun diploma op het VO naar een geschikte vervolgopleiding in het MBO. Daarnaast krijgt het RBL BNO tot en met 2020 extra middelen voor:

- het aanpakken van verzuim 18+
- het in beeld krijgen en houden van jongeren die op basis van de definitie van DUO nieuwe VSV'ers of kwetsbare jongeren zijn.

4.2 VSV op basis van DUO definitie

Om landelijk goed te kunnen vergelijken maakt DUO bij het bepalen van het aantal nieuwe VSV'ers per schooljaar gebruik van een definitie en aanvullende rekenregels.

Definitie DUO

Wanneer een leerling van 12 tot 23 jaar gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie (diploma op havo, vwo of mbo 2, 3 of 4 niveau), dan wordt deze leerling gerekend tot VSV'er. Jaarlijks wordt er op 1 oktober (T) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (T-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (T) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een VSV'er. Leerlingen die gedurende het schooljaar uitvallen, maar op 1 oktober ook weer zijn ingeschreven worden niet beschouwd als VSV'er.

Op basis van deze definitie ontstaat het volgende beeld waarbij regio 36b met 1,2 % een gedeelde 3^e plaats bezet. Het aantal voortijdig schoolverlaters in onze regio is in absolute aantallen gelijk gebleven maar relatief is er sprake van een daling aangezien de gemeente Schijndel is toegevoegd aan ons werkgebied. Opnieuw dus een resultaat om trots op te zijn.

Tabel 16: vergelijking vsv-percentages 2015-2016 RMC regio's

RMC regio	Aantal onderwijsdeelnemers	VSV	VSV percentage
Zuid-West Friesland	13909	125	0,9%
Noord- en Midden Drenthe	16793	192	1,1%
Regio 36b (RBL BNO regio)	30621	379	1,2%
Achterhoek	27198	315	1,2%
Gooi en Vechtstreek	20302	260	1,3%
Twente	54029	697	1,3%
IJssel-Vecht	39056	506	1,3%
Noordwest-Veluwe	17364	235	1,4%
Noord-Oost-Brabant	53862	738	1,4%
Friesland-Oost	22211	310	1,4%
Rivierenland	22105	310	1,4%
Noord-Kennemerland	22721	323	1,4%
Oosterschelde Regio	13927	201	1,4%
Kop van Noord-Holland	14055	205	1,5%
Gewest Limburg-Noord	38876	567	1,5%
Eem en Vallei	54709	810	1,5%
Zuid-West Drenthe	11503	171	1,5%
Zuid-Holland-Oost	30976	469	1,5%
Stedendriehoek	36131	549	1,5%
Noord-Groningen-Eemmond	8424	130	1,5%
Regio 36a (de Meerij)	22627	364	1,6%
Zuid-Holland-Zuid	41491	651	1,6%
Friesland Noord	21251	335	1,6%
Zuidoost-Brabant	57759	915	1,6%
West-Friesland	18165	290	1,6%

Zuid-Holland-Noord	31255	499	1,6%
Utrecht	66842	1087	1,6%
Zuid-Oost Drenthe	14632	242	1,7%
Arnhem/Nijmegen	56181	946	1,7%
West-Brabant	54165	916	1,7%
Centraal en Westelijk Groningen	23619	408	1,7%
Oost-Groningen	12138	221	1,8%
Midden-Brabant	30721	579	1,9%
West-Kennemerland	30045	577	1,9
Walcheren	8946	184	2,1
Gewest Zuid-Limburg	38032	816	2,2
Zeeuwsch-Vlaanderen	7315	161	2,2
Agglomeratie Amsterdam	100753	2248	2,2
Haaglanden/Westlanden	74486	1716	2,3
Flevoland	35580	824	2,3
Rijnmond	96674	2320	2,4

In tabel 17 staat een overzicht van het aantal nieuwe VSV'ers per deelnemende gemeente.

Tabel 17: specificering vsv'ers per gemeente

Gemeente	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	Vershil
Bernheze	26(0,9%)	28(1,0%)	28(1,0%)	21(0,7%)	-7
Boekel	10(1,0%)	6(0,6%)	13(1,2%)	5(0,5%)	-8
Boxmeer	36(1,4%)	25(0,9%)	22(0,9%)	28(1,1%)	6
Cuijk	38(1,7%)	40(1,8%)	37(1,7%)	33(1,5%)	-4
Grave	24(2,2%)	20(1,9%)	17(1,6%)	25(2,4%)	8
Landerd	18(1,2%)	16(1,1%)	18(1,2%)	17(1,2%)	-1
Maasdonk	15(1,3%)	-	-	-	-
Meierijstad	90	94	73	81(1,2%)	8
Mill en Sint Hubert	8(0,8%)	11(1,1%)	14(1,4%)	7(0,7%)	-7
Oss	132(1,9%)	130(1,7%)	128(1,7%)	108(1,5%)	-20
Sint Anthonis	7(0,6%)	5(0,4%)	13(1,1%)	5(0,4%)	-8
Uden	53(1,6%)	52(1,5%)	42(1,2%)	49(1,5%)	7
Totaal	426(1,4%)	399(1,4%)	379(1,3%)	379(1,2%)	0

4.3 Cijfers en kenmerken nieuwe VSV'ers op basis van DUO-definitie

Alle VSV'ers zijn in beeld bij het RBL BNO tot ze weer ingeschreven zijn of 23 jaar zijn geworden. In tabel 18 is per gemeente aangegeven wat de uitkomst van de begeleiding is geweest.

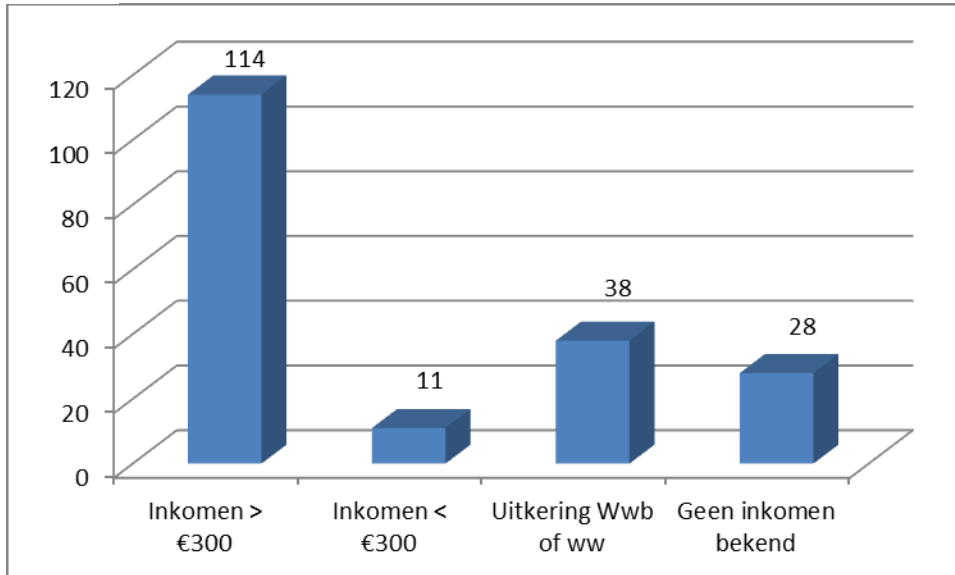
Tabel 18: uitkomst van de begeleiding van nieuwe vsv'ers op peildatum 26-12-2017

Gemeente	Heeft nu startkwalificatie	Volgt nu opleiding	Is nu 23+ of verhuisd	Wajong/ hoogst haalbaar	Nog in begeleiding	Totaal
Bernheze	3	4	-	1	13	21
Boekel	-	3	1	-	1	5
Boxmeer	1	11	3	-	13	28
Cuijk	-	6	6	-	21	33
Grave	2	13	3	2	5	25
Landerd	3	6	2	-	6	17
Meerijstad	6	16	10	1	48	81
Mill en Sint Hubert	-	1	1	2	3	7
Oss	6	35	15	2	50	108
Sint Anthonis	-	2	1	-	2	5
Uden	3	11	6	-	29	49
Totaal	24	108	48	8	191	379

Suwi kenmerk van de nieuwe VSV'ers

In grafiek 1 op pagina 31 zijn de gegevens met betrekking tot het inkomen van de 191 nieuwe VSV'ers die nog in begeleiding zijn weergegeven (peildatum 27 december 2017). Het RBL BNO gebruikt deze gegevens om de juiste keuzes te maken bij het stellen van prioriteiten in de begeleiding. Hierbij wordt de hoogste prioriteit gegeven aan jongeren waarvan geen inkomen in de suwi-keten bekend is.

Grafiek 1

4.4 Begeleiding VSV'ers door het RBL BNO

De medewerkers van het RBL BNO benaderen iedere jongere tussen de 12 en 23 jaar die het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie⁶. Deze definitie is ruimer dan de definitie van DUO zodat alle jongeren in onze regio in beeld zijn en blijven. Tot 18 jaar worden deze jongeren opgepakt door leerplichtambtenaren en daarom niet meegenomen in dit hoofdstuk. Vanaf 18 tot 23 jaar worden deze jongeren begeleid door trajectbegeleiders van het RMC.

VSV'ers tussen de 18 en 23 jaar zijn niet verplicht om een startkwalificatie te behalen. RMC-trajectbegeleiders benaderen VSV'ers in deze leeftijdsgroep. In nauwe samenwerking met het onderwijs en de arbeidsmarkt onderzoeken zij op welke wijze alsnog een startkwalificatie kan worden behaald.

4.5 Resultaten begeleiding

Het RBL BNO benaderde dit schooljaar 1229 VSV'ers. Dit is het totaal van 767 nieuwe en 462 oude. Van de 767 nieuwe VSV'ers werd met 371 een intakegesprek gevoerd waarin de begeleidingsbehoefte van de jongere is vastgesteld. Na dit intakegesprek is uiteindelijk met 256 jongeren een begeleidingstraject gestart.

⁶ Met uitzondering van jongeren die niet in staat worden geacht een startkwalificatie te behalen

Niet met alle jongeren die wij benaderen wordt een intakegesprek gevoerd. Dit komt vooral voor bij jongeren die in de zomermaanden of, in mindere mate, in februari een overstap maken naar een andere opleiding of andere school. Deze jongeren worden door DUO bij het RBL BNO gemeld als VSV'er. Het RBL BNO benadert deze jongeren vervolgens met de vraag of begeleiding gewenst is, maar nog voordat het eerste gesprek is gevoerd staan deze jongeren opnieuw ingeschreven op een andere opleiding en wordt het werkproces beëindigd. Van de groep die wel is begeleid is 42% gestart met een opleiding of een combinatie van werken en leren.

4.6 Inzet educatiemeter

In het schooljaar 2016-2017 werd bij 56 jongeren de educatiemeter ingezet. Met dit online instrument wordt door de RMC trajectbegeleider samen met de jongere achterhaald waarom hij/zij uitgevallen is. Daarnaast wordt gekeken wat er voor nodig is om een jongere terug te begeleiden naar school. Hiermee wordt op objectieve wijze vastgesteld welke problematiek(en) er ten grondslag liggen aan de uitval. Op basis van deze diagnose wordt een plan van aanpak gemaakt om de jongere op een effectieve en methodische wijze te begeleiden.

4.7 Preventief werken en verzuim 18+

Om een beeld te krijgen van het effect van preventief werken door het RMC is in deze alinea een onderscheid gemaakt tussen VSV'ers die benaderd worden naar aanleiding van een melding van DUO (extern) of die door ons benaderd worden voordat DUO ze als VSV'er meldt. Daarnaast is gekeken naar alle werkprocessen van jongeren die nog op school zitten, ouder zijn dan 18 jaar, en waarvan verzuim bij het RBL BNO is gemeld: kortweg verzuim 18+.

DUO melding of via ander kanaal

DUO meldt wie er VSV'er is. Echter, in bijna de helft van de nieuwe zaken van VSV, is het RBL BNO eerder betrokken dan dat DUO heeft gemeld. Doordat het RBL BNO eerder betrokken is komt er vaker en eerder begeleiding tot stand. Een gevolg van preventief werken is dat er efficiënter wordt gewerkt. Ook wanneer het RMC geen actie hoeft te ondernemen is dit eerder bij ons bekend waardoor de beschikbare tijd niet wordt gestoken in het benaderen van jongeren die op dat moment geen begeleiding wensen of nodig hebben.

Verzuim 18+

In het schooljaar 2016-2017 kreeg het RBL BNO 834 verzuim 18+ meldingen van 539 jongeren. 14% van deze jongeren heeft nog voor 1-10-2017 een startkwalificatie behaald. 54% van deze jongeren zijn niet uitgevallen voor 1-10-2017, werden dus geen VSV'er en vervolgden hun opleiding of stapten over naar een andere opleiding. Resumerend: bijna 70% van de verzuim 18+ zaken leidt dus tot het niet voortijdig verlaten van het onderwijs. Het oppakken van verzuim 18+ is dus in meer dan 2/3 van de zaken die het RBL BNO oppakt lonend voor het onderwijs en de gemeenten. Het RBL BNO werkt preventief en zorgt ervoor dat de afstand met het onderwijs na eventuele uitval zo klein mogelijk is. Bijkomend voordeel van vroegtijdig betrokken zijn is dat een leerling niet voor langere tijd uit het zicht verdwijnt waardoor outreachende benadering minder vaak noodzakelijk is om een jongere in beeld te krijgen.